

ABONAMENTUL
 un an . . . 24 Cor.
 jum. an . . . 12 "
 o lună . . . 2 "
 Nrul de Duminecă
 un an . . . 4 Cor.
 Pentru România și
 America . . . 10 Cor.
 Nrul de zi pentru Ro-
 mania și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRATIA :
 Deák Ferenc-utca 20
 INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se în-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Pro patria.

De Ioan Slavici.

Românii trebuie să se unească cu maghiarii contra slavilor, cari sunt primejtoși.

Așa se zicea sunt acum câteva zile în ploanele unui organ autorizat din Budapesta, și e lucru știut, că sunt și între oamenii politici ai românilor mulți de părere aceasta.

Nu se unesc cu toate acestea și nici nu vor uni românii cu maghiarii contra slavilor, iar aceasta pentru că la românii din regatul ungar nu se poate susține cu succes decât o politică potrivită cu simțământul comun al marilor masse ale poporului, cari nu vreau să se unească cu maghiarii contra nimănui, iar ceilalți români nu pot să se unească cu maghiarii câtă vreme frații lor din regatul ungar sunt nevoiți a se lupta contra maghiarilor, cari sprijinesc pe asupritorii lor.

Lucrul acesta e foarte clar.

Oamenii de stat ai României pot să facă politica, pe care o socotesc potrivită cu interesele statului român, și n'au neapărată nevoie să țină seamă de simțământul comun al țării, căci au puterea și pot, câtă vreme se bucură de încrederea Regelui, să-și impună voința pe care o socotesc bună.

Oamenii politici ai românilor din regatul ungar nu se pot răzimi decât pe simțământul comun al marilor masse și rămân politicește ridicoli îndată ce se pun în con-

flict cu inclinațiile tradiționale ale poporului.

Nu odată, ci în nenumărate rânduri am avut ocaziunea de a ne încredința, că nu are nimeni nici destulă autoritate, nici destulă putere spre a îndruma politica românilor din regatul ungar potrivit cu vederile sale ori cu sfaturile binevoitoare primite dela alții, și oameni cu multă trecere cari s'au bucurat și se bucură încă de mari simpatii, au rămas în cele din urmă izolați pentru că n'au voit să stăruie în căile croite din bătrâni.

Nu a putut niciodată nimeni să-i înduplece pe românii din regatul ungar a se uni cu cineva contra împăratului, contra Monarhiei, nici contra României, care n'au nici un interes, ca fie maghiarii, fie slavii să fie ajutați în lupta, pe care o poartă între dânsii.

N'are nimeni să spună, că s'au unit românii din regatul ungar cu slavii din patria lor, îndeosebi cu slovacii și cu cei mai rezonabili dintre sârbi: s'au unit, însă nu contra cuiva, în deosebi nu contra maghiarilor, ci pentru că să apere patria comună în luptă cu ceice abuzează de încrederea poporului maghiar spre a-și menaja interesele particulare.

Așa, pentru apărarea patriei comune, sunt românii gata să se unească cu orișicine și mai ales și cu maghiarii contra orișicui, care devine agresiv. Slavii însă, și cei din Ungaria, și cei din monarhie, în genere, se mărginesc a-și apăra interesele de dezvoltare firească, și dacă în lupta lor de apărare devin pe ici pe colo mai violenți, vio-

lența aceasta e consecvența îndărătniciei, cu care sunt întimpinăți.

Dacă sunt cu toate acestea între maghiarii oameni, cari cred, că e în lupta slavilor și o notă primejdioasă, ei n'au decât să slăbească pozițiunea luptătorilor slavi constituind un partid »pro patria«, care pune interesele comune mai presus de cele particulare, partid, în care am putea să-l susținem și noi cu aceeași căldură, cu care combatem azi pe ceice prin rea credință și abuz de putere duc patria spre peire.

Numai despre o asemenea lucrare împreună cu maghiarii poate să li se vorbească românilor din regatul ungar, cari sunt gata să se unească cu orișicine, când e vorba de dreptate și de restabilirea ordinii legale în patria lor, dar nu sunt în stare să se lupte contra celor ce nu sunt agresivi.

Așteptăm dar să vedem constituirea din mijlocul poporului maghiar a unui partid, care vede în Ungaria — nu maghiarii și »naționaliști« puși în fața lor, ci numai cetățeni cu drepturi și cu datorii egale și vrea în toată sinceritatea restabilirea bunei înțelegeri între coroană și obștia cetățenească. Câtă vreme nu s'a constituit un asemenea partid, locul românilor e alături cu cei ce sunt, ca dânsii, înzetați de dreptate.

Iar acolo, unde este, omul, dacă e bărbat, stă întreg și cu toate puterile lui. Iși vor aduna dar și românii toate puterile și le vor desfășura în luptă — nu contra maghiarilor, ci contra celor ce amăgindu-i vreau să perpetueze fie chiar și contra voinței monarhului nedreptatea în Ungaria.

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Din „Scrisori dela moara mea“.

De Alphonse Daudet.

— Farul Sanguinarelor. —

N'am dormit toată noaptea. Mistralul eră mârșiat și sbuciumul lui m'a ținut deștept până dimineața. Moara tresniă din toate încheieturile, legându-și aripile schilodite cari văjliau de vânt ca pânzele unei corăbii. Tiglele de pe acoperiș sburau rătăcite. În depărtare, pinii colinelor se frământau în umbră. Te-ai fi crezut în largul mării...

Asta mi-a amintit deodată frumoasele mele nopți de insomnie de acum trei ani, când locuiam în farul Insulelor Sanguinare, colo lângă coasta Corsicei, la intrarea golfului Ajaccio.

Încă un colț frumos pe care îl găsisem acolo pentru a visa și a fi singur.

Inchipuiți-vă o insulă roșie de o privesc sălbatică; farul într'un vârf, iar în altul un vechiu turn genovez în care se culbărise din vremea mea, un vultur. Jos la țarm, un lazaret în ruină uapădit de ierburi, apoi, râpe, măracinișuri, stânci mari, câteva capre sălbatice, cai mărunți de Corsica alergând cu coama în vânt; iar sus, sus de tot, într'un vârtej de pasări de mare, casa farului cu platforma albă — pe care paznicii se plimbă de colo până colo — cu ușa verde în ogivă, cu turnulețul de fier și deasupra lanterna mare cu țigete care palpăie în soare și luminează și ziua. Iată insula Sanguinarelor cum am văzut-o azi-

noapte ascultând freacă pînilor de pe coine. Înainte de a cumpăra moara, când aveam nevoie de aier și de singurătate, mă surghiuniam în insula asta fermecată.

Vreți să știți ce făceam?

Ceea ce fac și aici, mai puțin încă. Când mistralul ori tramontana, nu suflau așa de tare, mă culbăream la țarm între două stânci, în mijlocul goelanzilor, al mierlelor și rândunicilor și rămâneam acolo aproape toată ziua, înlemnit și covârșit de farmecul mării pe care o contemplam.

Cunoașteți — nu-i așa — aceasta beție frumoasă a sufletului?

Nu te mai gândești, nu mai visezi. Sufletul scapă, zboară, se risipește. Ești mueta care se confundă, pulberea de spumă care plutește în soare între două valuri, fumul alb al vaporului care se depărtează, corăbioara pescuitorului de mărgean, stropul acesta de apă, fulgul acela de nor, tot afară de tine... Oh! câte ceasuri frumoase de somnolență și de risipire am petrecut în insula aceasta.

Când eră vânt și nu puteam să stau pe țarm, mă închideam în curtea lazaretului, o curte mică, melancolică, îmbalzamată de rosmarin și de pelin sălbatic și ghemuit acolo în dosul unui zid vechiu, lăsam să mă copleșiască parfumul acela vag de părăsire și de tristeță care pătrundea cu soarele în odăile cu piatră deschisă jur-împrejur cu niște vechi morminte. Din timp în timp, un ciocănit la poartă, o săritură sprintenă în iarbă... eră o capră care venia să pască la adăpost de vânt. Cum mă vedeă se opriă înlemnită, și rămânea țintă în fața mea, cu înfățișarea vioaie, cu coarnele ei înalte, privindu-mă ca un copil.

Pe la cinci, cornul paznicului mă chemă la masă. Atunci luam poteca printre măracinișul înalt și porneam spre far, uitându-mă înapoi la fiecare pas, spre orizontul acela de apă și de lumină care se lărgia mereu cu cât eram mai sus.

Sus acolo, eră fermecător. Văd și acum odaia de mâncare cu lespezi mari pe jos și captușită cu scânduri de stejar, ciorba de pește fumegând în mijloc, ușa deschisă pe terasă și flacăra asfințitului bățând înlăuntru. Paznicii m'așteptau. Erau trei, un Marsiliez și doi Corsicani, câte și trei scunzi bărboși, cu fața smolită și crăpată, cu mantaua de păr de capră, dar cu totul potrivnici ca fire.

Din felul lor de trai vedeai îndată deosebirea dintre două rase. Marsiliezul iscusit în ale meșteșugului, sprinten, totdeauna ocupat, alergând prin insulă de dimineața până seara, lucrând la grădină, pescuind, pândind vre-o capră în tufiș ca s'o mulgă și totdeauna gata cu ciorba ceea minunată de usturoi ori de pește...

Corsicanii din potrivă, în afară de serviciul lor, nu se ocupau de nimic; ei se considerau ca funcționari, își petreceau vremea în bucătărie jucând partide nesfârșite de *scopa*, pe cari le intrerupeau numai atunci când și-aprindeau pipele ori când hăcuiau cu foarfece în podul palmei foi mari de tutun verde...

De altfel câte și trei erau oameni buni, simpli, naivi, îndatoritori către caspetele lor de și în fond trebuie să le fi părut un om ciudat...

Căci, gândiți-vă! să vii să te închizi în far de plăcere... când ei găsesc că zilele sunt atât de

»Calvarul«. Toată presa a luat act de »Calvarul« nostru, numai zierele coaliției ungurești s'au ferit în mod intenționat să reproducă țifrele noastre. Motivele acestei caraghioase politici de struț sunt firește clare pentru oricine. Această atitudine de n'aude, n'avea a coaliției ungurești pe noi ne mănănește foarte puțin, căci »Calvarul« nostru nu a fost întocmit pentru a convinge pe aderenții guvernului unguresc, ci pentru a rupe poșghița de minciuni pe care penel simbriașe ale guvernului caută să o țese în fața străinătății. Acuma însă când am aruncat vrăjmașilor noștri mânușa anunțându-le pe față că vom trimite »Calvarul« tradus la Berlin, toate zierele ungurești sunt nevoite să ia act de asta, ascunzându-și numai cu greu supărarea pentru desvălirea adevărului.

Ieri Luni 14, s'a expediat »Calvarul« la Berlin cu destinația de a se distribui membrilor conferenței interparlamentare, iar astăzi Marți să trimite și celorlalte ziere și reviste străine.

Intrevederea Aehrenthal — Iswoiski. Biroului telegrafic ungar i-se telegrafiază din Viena, că ambasadorul austro-ungar la Petersburg, invitând pe ministrul Iswoiski, acesta după cura sa la Karlsbad a plecat ieri la castelul din Buchlan, aproape de Petersburg, unde se va întâlni azi în 15 Septembrie cu baronul de Aehrenthal. Rezultatele întrevederii se așteaptă cu mare interes în lumea politică.

Absolutismul în Croația. Adâncă amărăciune ce stăpânește sufletele în Croația față de sistemul absolutistic întronat de satelitul guvernului ungar, baronul de Rauch, se ilustrează iarși prin un comunicat lansat de comisia executivă a coaliției croato-sârbești despre ședința ei de Duminecă. Comunicatul spune: »Având în vedere împrejurarea că în Croația dăinuiește nealterat sistemul absolutistic, că țara e guvernată fără dietă și fără budget, că chiar și deputații aleși sunt opriți de a convoca adunări publice și prin aceasta se violează unul dintre cele mai sfinte drepturi constituționale, având apoi în vedere, că sub pretextul mincinos al propagandei pansârbești sunt ținuți în închisoare autocratico

lungi și când sunt fericiți să se coboare de acolo...! Vara fericirea aceasta o gustă în fiecare lună. Zece zile jos, pentru trei-zeci de zile de far: iată regulamentul; dar iarna când vremea e rea numai au nici un regulament.

Vântul suflă, valul se umflă, insulele sunt albe de spumă și paznicii de serviciu rămân împreșurați două trei luni în șir, câte odată în condițiuni teribile.

— »Iată ce mi-s'a întâmplat mie, domnule, — îmi povestii într'o zi bătrânul Bartoli pe când cinam, — iată ce mi-s'a întâmplat acū cinci ani, la masa asta chiar, într'o seară de iarnă, cam pe vremea asta. În far, eram atunci numai doi oameni, eu și un camarad al meu, pe care îl chemă Tcheco... Ceilalți coborâseră jos acasă, bolnavi, în concediu, nu mai știu cum...

Eram spre sfârșitul mesei, foarte liniștiți amândoi... Deodată, camaradul meu se oprește, se uită la mine ciudat și buf! cade pe masă, cu brațele înainte. Mă reped la el, îl sdruncin, îl strig pe nume...

»Murise... Poți judecă cât eram de mișcat. Rămăsei mai bine de un ceas înlemnit, tremurând dinaintea cadavrului, dar deodată îmi fulgeră în minte: »Și farul! De abia avusei vreme să sui în la ternă și s'aprinde fitilurile. Noaptea

seamă de cetățeni cinstiți și că goana ce s'a pornit primejdnește deja libertatea personală a tuturor, cari sunt potrivnici sistemului stăpânitor, — comisia executivă a hotărât, să convoace cât mai curând ședința plenară a coaliției croato-sârbești pentru a stabili cărările și mijloacele de apărare — a organiza apărarea legală și constituțională față cu sistemul actual.

Congresul dela Carlovăț. Azi Marți la orele 10 a. m. s'a întrunit congresul dela Carlovăț pentru alegerea de patriarh sârbesc. Comisarul guvernului, ministrul de justiție Anton Günther a sosit încă ieri la Carlovăț pentru a da citire autografului împărătesc prin care alegerea episcopului Smeianovici este respinsă și congresul este poftit să aleagă alt patriarh.

Încă cu trenurile de ieri multă lume sârbească a sosit din toate părțile la Carlovăț pentru a urmări de-aproape împrejurările alegerii de patriarh.

Proiectele lui Andrássy. »Die Zeit« are informația că proiectele de legi cu privire la reforma electorală sunt deja deplin gata și că consiliul de ministri din zilele trecute a hotărât, ca discuția proiectelor de reformă să nu fie precedată de discuțiile celorlalte proiecte. Ministrul Andrássy își leagă portofoliul de soarta proiectelor sale. Svonul că Majestatea Sa împăratul nu a adoptat principiile ce alcătuiesc proiectele de reformă, e mincinos.

»Die Zeit« mai știe pozitiv, că guvernul va cere indemnizare, dacă discuția bugetară nu se va fini încă anul acesta.

Multe mai știe »Die Zeit«. Adevărat că vremea e schimbătoare.

Di Miliukov la Agram. Conoscutul om politic rus di Miliukov, șeful partidului cadetilor a venit a petrece la Agram pentru a studia chestiunea sud-slavă și situațiunea croaților. Prezența dlui Miliukov da zierelor ungurești prilej la multe comentarii incuodate.

Sașii și fuziunea. În ziarul »S. D. Tagblatt« un deputat sas scrie despre fuziune spunând, că nu o crede posibilă din pricină că factorul celalalt al legiurii, coroana, nu aprobă programul kos-

se lăsase... Ce noap e domnule! Marea, vântul aveau alte vuiete de cât ale lor. La fiecare clipă mi-se părea că cine-va mă chiamă pe scară... Și atunci aveam o ferbințeală, o sete! Nimeni nu m'ar fi făcut să cobor... mi era frică de mort. Cu toate astea, că d se lumină de ziuă, căpătai puțin curaj. Așezai cadavrul pe pat; o pânză de-asupra, un crâmpei de rugăciune și f gă la semnalele de alarmă.

»Din nenorocire marea era prea agitată; strigai, strigai, dar în zădar... Iată-mă singur în far cu bietul Tcheco și Damnezeu știe cât timp...

Nădăduiam să-l țin lângă mine până la sosirea vaporului, dar după trei zile n'a mai fost cu putință... Ce să fac? Să-l scot afară? Să-l îngrop? Stânca era prea tare și insula era plină de corbi. Mi-eră milă, bietul creștin, să-l las în prada lor. Atunci mă gândii să-l cobor într'una din odăile lazaretului... asta s'a întâmplat într'o după amiază și mărturisesc că mi-a trebuit mult curaj. Uite domnule, astăzi încă când cobor coasta insulei în vre-o după amiază cu vânt puternic, mi-se pare că sunt cu mortul pe umeri...

Bietul bătrân Bartoli! Sudoarea îi curgea pe frunte, numai gândindu-se la asta.

sufhist. Dacă ea însă totuși s'ar realiza, deputații sași vor trebui să ia noui hotărâri și să precizeze atitudinea în fața noii situații politice. Firește, adăugăm noi, că noul curent al sașilor încă va avea să se rostască și altfel decât actualii lor conducători.

Pentru votul universal partidul socialdemocrat a organizat o imponentă adunare Duminecă în capitală. Oratorii au vorbit cu multă amănunțime despre intențiunile păcătoase ale guvernului. Principiile ventilate de presa lui slugă, tradează î deajuns aceste intențiuni. Oratorii Tarczai a spus, că partidul pentru biruința văraturii sufragiu universal a hotărât să mearse chiar și la treptele tronului în Viena și că meste cu brațele deschise în tabăra lui de sprijin sincer, cu atât mai vărtos sprijinul socialdemocraților din Austria. Socialdemocrații din Budapesta vor ține mâne, Miercur, alte adunări în interesul sufragiului universal.

Cursurile dela Văleni.

S'a încheiat și a doua lună a cursurilor Vălenii de-Munte.

Despre acestea nu s'a scris nimic, nici stăruind rostul unui creator de viitor să facă alaiu și să-mot în jurul său, acolo, unde tot răul și nesururile ce dăinuiesc sunt în mare parte rezultate ale prea marelui iubiri de alaiu și șgomot...

A doua parte a cursurilor era destinată mult publicului local și aveau să se țină în intervale mai mari sau mai mici, atunci, când profesorii anunțați le permitea timpul a să deplini o îndatorire nepătată de răsplată și plăcerii.

Cursurile din luna Iulie și cele mai sistematice din orga le-a închis fără vre-o solemnitate, prin singură dorință ce a manifestat a fost de a înțelese și urmate intențiunile dsale. Din aceste vinturi cei de față au prins mai mult, regretul pentru momentele când cuprind nădejde era silit să declare că acest »blăstemelor« nu se va ridica nici o dată din aceste de »înțepăturile«, unelt' trigrile ce i-se făceau și i-se fac din partea înțelegătorilor, a celor porniți a împiedeca o pozițiivă a altuia și mai în urmă din partea de orientare lor... cari trag anumite foloase din consecvența proprie.

Faptele vorbesc... Ceeace știm și experiem e, că la cursurile anul viitor numărul ascultătorilor se va mări.

Masa noastră trecea astfel în vorbă lungă și răsunătoare, marea, povestiri d spre naufragiu, istorii spre bandiți corsicani...

Apoi, cum apunea ziua paznicul quart-ulu, t'ai și-aprindea lămpița, își luă pipa, ploșca, Plutarco gros cu marginele roșii, toată bibliotecă farulul, și se pierdea prin fund. Câteva clipe mai și s'auziă în tot farul, un șgomot de țări, de scripete, de greutatele orologiului pe care îl întorcea.

În timpul asta, eu ieșiam afară pe terasă. Să rele coboră spre apă din ce în ce mai repede, tărând după el orizontul tot. Vântul se înălța, insula se rumeniă de vălvoarea apusului. În văzduh de asupra mea, o pasere mare sbură greoi; vulturul care venia să se cîmbărească în turgenovez. Pe nesimțite apoi ceața mării se pănziă până când nu mai vedeam decât spumă albă din jurul insulei... Atunci de asupra capului meu țășneă un șnop de lumină dulce. Farul se aprins. Valul de lumină cădea în largul mării lăsând toată insula în umbră și eu rămânând acolo pierdut în noaptea sub marile unde lănoase cari de abia mă atingeau când treceau sub ele... Dar vântul se întăria și mai mult. În buie să întru Băjbăind închideam ușa, înțind nind drugarile de fier, apoi orbecând tot șgur urcam pe o scăricoică care tremură și sună

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás és T-sa Mastru de monumente și pietre de similitr.

Fabricație proprie din marmură, granit, șeynit, labrador etc., din pietre de marmură magazinul se află în Kolozsvár, Ferenc József ut 25. Căminul și magazinul central, **Kolozsvár, Dózsa-ut. nr. 21. Telefon 661.** Filiale: Nagyvárad, Nagyvárad, Déva și Bănapatak.

Deci necesitatea lor e evidentă și sunt ve-

în timpul când fiecare dintre tinerii noștri

de năzuințe, de cultura minții și a inimii,

școlii ungurești, își scuză starea de înapo-

prin: n'am ocazie să ascult vre-un profesor

mân mai de seamă sau unde să găsec mediul

care s'ar cultivă limba și s'ar propagă cultura

mânească? In mediul în care vă aflați nu se

propagă nici o altă cultură — zicem noi.

Acesta e tristul adevăr; aceste sunt plângerile

zeci de variații. Acestora a răspuns dl Iorga

unțând cu alți profesori cursurile dela Văleni.

In aceste dl Iorga nu ne a chemat într'un oraș,

de se poate cheltui mult; ne-a chemat într'un

gușor curat românesc, cu aer tot așa de curat,

adăpost de anumite distracții și aventurii... —

iași viață ca în sat la noi...

Ceeace ne interesează, însă, e câștigul intelec-

el, cultural, ce-l poate realiza cursurile. Nimeni

s'a putut plânge dintre cei ce le-au ascultat,

nu i-s'a dat cât așteptă, că nu i-s'a vorbit cu

agoste, într'o limbă nouă pentru noi, cu căl-

pră pentru idei și adevăr. Într'o lună ni-s'a des-

jurat, cu multă răbdare, uneori câte șapte-
pt
e la z', toată viața noastră din trecutul faptelor

al scrisului.

Dl Iorga ne-a arătat rostul și urmările politi-

rusești, austriace și turcești, ce au făcut dnii

mâni în deosebite timpuri și strămtorați de ne-

și. In lecțiile de istorie a literaturii românești

ne scoate în relief, în felul dsale neîntrecut,

omentele de însemnătate ale manifestării vieții

pastre suflați din trecut și prezent. Ca un

șnic nemulțămît cu binele ce-l poate realiza, cu

ivire la ardelenii și bucovinenii ce-l ascultau,

al adauge celorlalte lecții încă șase asupra di-

ritelor și actualelor probleme: ungurească, cea

ustr, cea rusească și cea macedoneană și apoi

zele principale din istoria Ardealului și a Bu-

ovinei, — lecții de multă importanță pentru în-

umarea și îndreptarea politice actuale ale ro-

ânilor de trecutîndeni, construind viitorul din

inoșterea trecutului și judecarea prezentului.

Adevărat câștig pentru oricine au fost cele

o 20 și câteva lecții ale dlui V. Bogrea un-

esor de o erudiție și putere de predare ne-

recută despre literaturile europene, despre des-

litarea d'feritelor curente pe terenul artei și al

l. din vechime până în ziua de azi.

Cursurile dlui Dobrescu ne-au făcut o iconă

destul de lămurită despre viața și literatura bise-

cească, despre figurile, cari au ridicat prestigiul

bisericii în trecut, despre spiritul de jertfă, de

evlavie și credință al dlor români cliitori de mă-

stiri și tipăritori de cărți.

Dnul Murgoci ni-a dat o științifică iconă

geologică a pământului rom.

Dnul St. Bogdan ni-a ținut 2 lecții despre in-

dustria petrolului, formația și c mpoziția lui chi-

mică.

In vechia, fermecătoarea muzică bisericească și

abaterile ce suferă în prezent ne-a introdus dnul

N. Popescu.

Se putea să se facă, să se asculte și învețe

mai mult într'o lună socotind că s'a făcut și

vre-o 4 excursii? (La mănăstirea Cheia și Lusena

drum de 5 ore cu trăsura printre munți și la

mănăstirea Zamfira pentru a studia arta, arhi-

tectura mănăstirilor; apoi la Slănic și alte locali-

tăți apropiate). Oare se putea un mai mare

câștig pentru tinerii noștri, cari se plâng, că n'au

posibilitatea participării la o viață culturală ro-

mânească, când și în afară de sala de confe-

rințe li-se da prilejul a petrece — fără »Bruder-

schafturi« fiind exclusă posibilitatea de-a se jigni

și provoca —; de-a convorbi, păstrând o atitu-

dine smerită față de superioritatea celui ce te

povățuește, față de inimile, cari atât te pot în-

călzi; de-a învăța o limbă dela cei cari o știu?

Nu se putea face mai mult, când nu i-se cere

n mânu nici o taxă precum se face aceasta în

streinătate (câte 40-60 de franci pe 2 luni în

Franța) și când se face din sărăcia unui om mai

bogat la inimă și la minte.

S'a ascultat în de-ajuns chemarea dlui Iorga?

Când un popor de 3 milioane nu poate trimite

la Văleni, decât 3 profesori dela gimn. din

Brașov. pe diaconul Gh. Tulbure, pe I. Ludu

abs. de teologie, N. Negruțiu stud. în lit., P.

Bucșan stud. în medicină și alți 4 înși, cari au

venit mai mult în treacăt, putem răspunde — nu

s'a ascultat. Câți puteau merge, mai ales dintre

cei ce au cu mult, de tot mult, mai multă ne-

voie de cursuri decât cei cari au fost!

Nu judecăm, așteptăm. Dorim însă ca aștep-

tarea noastră să nu fie îndelungată. Când Bu-

covinenii 230,000 pot trimite acelaș număr de

ascultători în frunte cu poetul Rotică, cari au

trebuit să treacă mai întâiu prin vămie cu multe

strimtori ale lașului, să nu simțim rușinea ce

ne apasă și care trebuie reparată.

Atunci când fiecare dintre noi, va judecă în

chipul aceluși învățator din jurul Craiovei, pe care

întrebându-l dacă are de gând să meargă la Vă-

leni, ni-a răspuns: »Anul acesta n'am putut, la

anul mi-i vinde o vacă și tot mă duc — atunci

și numai atunci ne vom repara greșala.

P. Iazmin

Din România.

Casa școalelor va distribui elevilor săraci

cărți în valoare de 100.000 lei.

Revizorii școlari au fost însărcinați să alcătui-

iască liste pe jumătate, de numele elevilor cari

merită asemenea ajutoare.

Judicare. In 1 Septembrie, s'a deschis

noul an judecătoresc, cu obișnuita solemnitate.

Dl procuror Zamfirescu, de pe lângă Curtea de

apel a ținut cu aceasta ocaziune o disertațiune

tratând despre: »Istoria dreptului de vânătoare.«

Dl dr. Holzknacht, distinsul roentgolog vie-

nez, care a examinat pe M. Sa Regele cu razele

Roentgen, a fost decorat »proprio motu« de M.

Sa cu »Coroana României« în gradul de ofițer.

Sindicatul ziarștilor pentru I. A. Urechia.

Sindicatul ziarștilor, represintat prin dl N. G.

Compotea, membru activ, a depus ieri, cu oca-

zia inaugurării monumentului din Predeal al lui

V. A. Urechia, o coroană de foi de stejar, pe

care sta scris: Patriotului V. A. Urechia.

Școalele românești din Brad.

Brad, Sept. 1908.

In 31 August v. a. c. s'a săvârșit alegerea de

învățătoare la școala poporală română gr. or. din

Brad. Deschiderea sinodului electoral a făcut-o

parohul Petru Rimbaș. — A vorbit bine pe în-

țelesul poporului despre însemnătatea și chemarea

școalei, fiica bisericii, exprimându-și totodată

părerea de rău că la acest sinod electo-

ral, convocat conform legii noastre bisericești,

s'au prezentat alegători așa de puțini. Dar mirare

nu e, căci oamenii sunt acum foarte ocupați, cu

toate aceste mai mulți din centru, cari pricep

bine însemnătatea școalei, puteau să se prezinte.

Dintre candidate a fost aleasă diligenta, fostă

provizoră în 1907/8, d-șoara Gratiiana Bonea cu

totalitatea voturilor date, între cari au fost și vo-

turile tutaror membrilor corpului didactic dela

gimnaziu și școala poporală. Parohia încă la în-

ceputul anului 1908 a hotărît susținerea școalei

ridicând salariile învățătorilor conform legii cu

inceputul anului 1909.

Învățător și învățătoare pune-ți-vă cu trup cu

suflet și lucrăți în armonie pentru creșterea ge-

nerației tinere din Brad, premergeți cu pildă bună

și fiți un model pentru colegi.

șii mei și intram în vârful farului. Aici

lă lumină.

Inchipuiți-vă o gigantică lampă Carcel cu șase

lănduri de fitiluri, în jurul căreia se învârtesc

șor păreții lanternei, unii cu lentile enorme de

ristal, alții deschiși pe un mare geamlăc imobil,

are pune flacăra la adăpostul vântului... Când

atram, mă orbia. Arama, cositorul, reflectoarele

cestea de metal alb, zidurile de cristal bombat,

ari se învârtiau cu niște cercuri mari albastrii,

ată scilipirea asta, tot țâcănitul ăsta de lumini,

ă ameția.

Incetul cu incetul însă, ochii mi-se deprindeau

atunci mă așezam jos la piciorul lămpii chiar,

ături de paznic, care citia tare pe Plutare, de

amă să nu adoarmă.

Afară negura, abisul. Pe balconașul din jurul

lămlăcului, vântul aleargă ca un neban, umplând

șaptele de urlete. Farul trosnește, marea geme.

alazurile dăduse pe stânci... Din când în când

deget nevăzut isbește în geamuri: vre-o pa-

re de noapte pe care o atrage lumina și care

ne să-și sfarime capul de geamul farului...

In lanterna scilipitoare și caldă, nimic alt decât

lăpăiala flăcării, șgomotul nout de lemnului care

cură, lanțul ce se deapănă; și o voce mono-

tonă psalmodiind viața lui Demetrius din Pha-

lăre...

La miezul nopții, paznicul se scolă, se mai

uită odată la fitiluri și coboram.

Pe scară întâlnim pe camaradul quart-ului al

doilea, care se suia frecându-se la ochi; îi dădea

plosecța și pe Plutare... Apoi, înainte de-a ne

culcă în pat, într'am un moment în odaia din

fund plină de lanțuri, de greutăți, de rezervoare

de cositor, de frânghii și acolo la lumina lăm-

piței, paznicul scria în registrul cel mare al fa-

ralui, totdeauna deschis:

Miezul nopții. Marea agitată. Furtună. O co-

rabie departe.

Sentențe.

Multe văduve plâng după bărbații lor pentrucă

plânsul le dă un »taine« palid și interesant.

Blunt.

Bărbații plâng când au pierdut ceva prea scump,

femeile plâng, ca să capete ceva scump

Mark Twain.

Lacrimile bărbaților sunt în genere sincere,

lacrimile femeilor sunt în genere falze.

Balzac.

Cea mai mare risipă în iubire e, să folosești

buzele la vorbit.

Că femeile mințesc bucuros, se vede mai bine,

când ele asigură pe un om, că-l urăse.

Cu femeile numai cei sfoși și rușinoși pierd

partida; femeilor în general le plac bărbații în-

drăsneți, ele vreau să fie luate cu asalt.

Un om fără știință e ca un soldat fără sabie,

ca o țarină fără ploaie, ca un car fără roate, ca

un scriitor fără condei.

Abraham à Santa Clara.

Nu e sărac cel ce n'are tată, ci cel ce n'are

învățătură.

E mai puternic acela, care se învinge pe sine,

decât cel ce cucerește o cetate.

Schiller.

Toate damele se facideal de frumoase

prin efectul bun al

CREMEI MAKOI-IDEAL

se auevereste nenumăratele crisori de mulțumită.

Face să dispară roșata feței,

lătrulle, petele de ficat și toate necurățeniile pielii.

Prin folosirea cremei Ideal ajungem să avem o față

curată, fragedă, catifelată și fină!

De aceea vă rugăm ca la comandă să ne scrieți precis

dacă fața e grasă sau uscată.

Secapătă numai la însuși fabricantul:

KUDAR LAJOS Szent László, gyógyszerész

— — Makó Ujváros — —

— 1 borcan de cremă Ideal 1 cor. —

Pudra Ideal 1 cor. Săpun Ideal 70 gr.

Comandele prin poștă se satisfac repede și punctual.

Preparatele medicale și chimice au fost premiate în expoziția hi-

gienică internațională din 1879 cu medalia de aur, cu crucea de metal

franceză și cu diploma de distincție.

Mai este acum de a se alege un profesor nou la gimnaziu în 11/24 Septembrie a. c. Se zice, că ar fi numai 2 concurenți între cari un profesor dela Beiuș.

Doamne ajută, ca tot ce se va face să fie spre binele gimnaziului, care încă vegetează tot cu cele 4 clase de mai înainte. Consistoriul din Sibiu, care a luat asupra-și grija pentru complexarea gimnaziului, n'ar trebui să amâne deloc și cu dragostea de neam, ce are, — în conțelegere și cu celelalte consistoare a celor două dieceze să facă pași neapărat de lipsă pentru facerea planului și zidirea noului liceu și pentru deschiderea treptată a claselor superioare începând cu clasa V și nu mai îndelungat, decât cel mult cu începutul anului școl. 1909/1910, — dacă voim, să nu ne tânguim amar pentru indolență, ce ne bântuie dela deschiderea acestui focar de cultură românească. — Acum e timpul suprem, — în Brad s'a deschis și funcționează o școală civilă ungurească de băieți, și alta pentru fete. În școala civilă de băieți se predă și limba latină.

Ce cugetați români, cu ce scop? Să facă înlesnire institutului vostru, la care gravitează aproape 8 comitate?

Doamne întinde-ți mila Ta și deschide ochii și inima celor mai mari ai noștri, că noi cei neputincioși le vom urma cu toată sărăcia noastră românească.

Un băștinăș.

„Tradarea“ episcopului din Lugoj Dr. V. Hossu.

La comunicatul apărut sub titlul acesta în Nr. 183 a. c. al „Tribunei“, fie-mi permis ca unuia, care am fost de față la cele întâmplate, a reflecta următoarele:

Precum arată și scrisoarea pâr. Deciu din Sânmiclăuș-mare publicată în „Unirea“ Nr. 35 a. c. — toate acuzele aduse P. S. Sale episcopului Hossu pentru purtarea sa dela Sânmiclăuș sunt lipsite de orice bază reală. P. S. Sa a fost încartierat — dar numai încartierat! — la contele Nákó, guvernatorul de Finme, ei bine, asta s'a întâmplat numai în urma relațiilor personale, ce P. S. Sa are cu numitul conte, coleg din casa magnaților. Dacă acest domn a pus la dispoziția P. S. Sale întregul său palat de oaspeți și P. S. Sa nu a refuzat oferta, asta întocmai așa nu învoaivă „tradare de neam“, cum nu e trădător un deputat naționalist, care se prezintă la un prânz ori cină ungurească, dată de președintele camerei. Să ne bucurăm încă, că nu trăim în veacul a XVII-lea ori XVIII-lea, când arhiepiscopii

Vinul bun și femeia frumoasă sunt două otrăvuri dulci pentru om.

Cine umblă pe drum cu gândul acasă, își pierde căciula în târg.

Cui îi iese din gură blăstămul, îi cade în sân ca ghemul.

S'a strâns rănced lângă muced (prietenie).

Mai bine cu un înțelept să cari piatră la o casă, decât cu un nărod la masă.

Ori te poartă cum îți-e vorba, ori vorbești cum îți-e portul.

La cap de țară să-ți faci casă și să-ți alegi loc la mijloc de masă.

La cărciuma unde vei vedea nevastă tină și bărbat bătrân, să nu dormi căci la asemenea loc se adună tot felul de oameni.

Când vrei să te însori deschide 4 ochi, ca să nu aduci pe dracul cu lăutari în casă. Te păzește să nu iai fată frumoasă și crescută rău, nici nevastă lăsată de bărbat, nici văduvă, care-și plânge bărbatul mort, nici luă de neam mai mare decât tine, ca să nu-ți zică: „școală tu ca să șed eu!“, nici mai bogată să-ți zică: „taci tu, să vorbească eu!“, ci ia mai săracă, ca să-ți zică: „fă ce știi tu!“, că nevasta nu e cârpă, dacă nu-ți place să o descoși și să o lapezi.

Anton Panu.

noștrii în vizitațiile canonice erau haiduși și bătuți chiar de stăpânitorii locurilor, ei azi sunt primiți cu atențiunea și respectul cuvenit. (Noi nici nu am format un cap de acuză din faptul acesta N. R.)

Poarta triumfală cu inscripția „Isten hozott“ a fost ridicată de comună, ai cărei locuitori sunt în mare parte străini și gr.-orientali; credincioșii P. S. Sale au ridicat altă poartă, pe care eră scris: „la mulți ani!“ Pentru nimic, ce s'a făcut din partea comunei, nu poate fi răspunzător P. S. Sa nici credincioșii săi. Nu e drept, că P. S. Sa în vorbirea-i, care nu a fost vorbire politică, a vorbit numai despre armonia și bunăînțelegere, ce trebuie să domnească între diferitele neamuri ale acestei țări. Asta nu e „tradare“ de neam, ci dincontra, e idealul nostru al tuturor și formează punctul de mănecare al tuturor luptelor noastre naționaliste!

Cumcă Dr. urmărit de mult pe episcopul Hossu, de asta P. S. Sa numai se va bucura; dar învinuirile, ce i-se fac și punerea lui alături de epis. Szabó din Gherla, sunt cea mai mare nedreptate posibilă. E drept, că de o vreme încoace o parte a publicului românesc nutrește opinie nefavorabilă despre P. S. Sa; dar asta numai prin necunoașterea stărilor faptice și prin o judecată preocupată a purtării P. S. Sale se poate întâmpla. Ilustritatea Sa, care prin aceea, că nu face nici un fel de politică, are totuși politica cea mai reală, e arhierul, care dintre toți ceilalți, azi mai mult se ostenește pentru binele bisericii și al credincioșilor săi; care se ferește de prozelitismul nefolositor; care cu toate, că în urma străduințelor pentru binele fiilor săi de mulțori e în situație tare grea, totuși nu a zis niciodată nimic jignitor pentru români; și pe lângă toate învinuirile și nemulțumirile, cari i-se aduc, nu încetă a osteni pentru binele nostru obștesc. Chiar dacă ar fi zis ori făcut ceva jignitor pentru români: oare marele Șaguna nu a zis și făcut multe, cari dacă le-ar face azi cineva, ar fi obiect de dispreț tuturor românilor Poftim și cetiți „Memoriul“ lui Șaluț, partea III. Și totuși Șaguna se propune continuu de model și exemplu de urmat arhierilor noștri! Da, pentru că așa e politica reală și activă!

Observ de încheiere, că toate aceste le-am scris independent și fără știrea sau aprobarea P. S. Sale ori a altuia.

Dr. B.

Vom reveni.

Evenimentele din Turcia.

Consiliu superior de război în Turcia.

Ziarele publică o hotărîre a consiliului de miniștri prin care se creiază un nou consiliu superior de război, care va fi compus din ministrul de război, șeful marelui stat major și comandantul corpului I de armată.

Activitatea viitoare a Sultanului. Infrângerea Kurzilor.

După ziarul „Tanin“ Sultanul, în urma Selamlıkului din zilele trecute a exprimat comandantului corpului, Mahtar Mahmud, satisfacțiunea sa pentru eforturile ce pune de a înălța educațiunea trupelor și spiritul de camaraderie în corpul ofițeresc. Sultanul a făgăduit că va asista în viitor la exerciții.

Ziarul „Yeni Gazeta“ află din Diarbekir că șeful Kurzilor Ibrahim a fost bătut și a fugit în spre Eufrat, după ce a pierdut o sută de oameni.

Situația critică a unui ambasador.

Agentul diplomatic bulgar Geșow, ne fiind invitat la prânzul diplomatic de azi, la ministrul afacerilor streine și neprimind nici o lămurire satisfăcătoare asupra întrebării sale a fost însărcinat de guvern să părăsească Constantinopolul, dacă nu va primi invitațiune până seara. Până la orele șase Geșow nu a primit invitațiune.

Svon de criză ministerială în Turcia.

Se svonește cum că actualul mare vizir Kiamil Pașa, ar fi vrând să demisioneze.

În acest caz Sultanul va însărcina cu formarea cabinetului pe Hilmi Pașa actualul guvernator al Macedoniei, care va fi numit mare vizir.

Darul țarului către sultan.

Di Sinowiew a remis sultanului o caschetă argint lucrată artistic, ca dar din partea țarului. După o informațiune de sorginte rusă, aceasta este un dar al țarului pentru trimiterea de totan din partea sultanului.

Constituția și diferitele curente.

Din cauza continuii amestecări în afaceri statului și din cauza destituirii organelor guvernului de către membrii comitetului june prea înfocați, precum și din partea populației Poarta a dat o ordine autorităților militare civile din provincie să împedice această stare de lucruri.

Situațiunea la Libanon pare a deveni critică. Un partid voește să ia parte la aplicarea compozițiunii altui numai parția, altu', între care este și guvernatorul și clerul, de loc. Aceștia urmă nu voesc alta decât menținerea vechilor privilegiilor.

Din străinătate.

Chestia Marocului. Paris, 30 August. Ziarul Matin află din Tanger, că au sosit scrisori din partea lui Hafid, conferind lui Manebbi parte de a negocia cu reprezentanții Paterilor. Hafid ar recunoaște în principiu actul dela Algier, însă ar vrea să obție modificări, mai cu seamă în ce privește organizarea poliției și ar căuta să facă cu Franța o transacțiune privitoare la vindicările ei particulare.

Adunarea învățătorilor greco-catolici din ținutul Lugojului.

Convocare.

În sensul §-ului 23 din statute, prin această convocare adunarea generală a Reuniunii învățătorilor români greco-catolici din ținutul Lugojului, la Timișoara pe zilele 20 și 21 Septembrie st. n. 1908 cu următoarea

ORDINE DE ZI:

Sedința I. Duminică în 20 Septembrie a. c.

1. Celebrarea S. Liturghii împreună cu președintele și membrii sfânt în biserica cea nouă din Timișoara, la orele 9. (În sensul regulamentului § 5, este de dorit, ca la sf. Liturghie toți membrii Reuniunii să se împărtășească sf. Taină a cuminăcăturii).
2. După săvârșirea sf. Liturghii, deschiderea adunării generale în biserica cea veche.
3. Constatarea membrilor prezenți.
4. Raportul comiteului central.
5. Alegerea comisiilor pentru:
  - a) Examinarea raportului general;
  - b) Cenzurarea rațiociniilor pe 1907 și a proiectului de buget pe 1909;
  - c) Raportul bibliotecarului;
  - d) Inscrierea membrilor și încasarea taxelor.
6. „Cetitul după metoda fonomică“, întocmit de Péter József, propus din partea d. n. Hărsan, învățător în Lățunaș.
7. Prânz comun.

Sedința II. Duminică în 20 Septembrie a. c. orele 3 p. m.

1. Propunerea temei practice din geografie: „délkeleti vidék“ (Ținutul-sud-ostic) de dl. Biro, învățător în Gilad.
2. „Înmulțirea“, propusă din partea d. n. Ieneș, învățător în Lugoj, eventual prin dl. Biro, învățător în Tievaniul-mare.
3. Critică asupra prelegerilor.
4. Conferirea stipendiului și a eventualelor premii.

Sedința III. Luni, în 21 Septembrie a. c. orele 9 a. m.

1. Raportul comisiunilor esmise din sedința anterioară.
2. Votarea bugetului pe 1909.
3. Eventuale propuneri.
4. Designarea comisiunii verificatoare pe baza protocolului adunării generale.
5. Fixarea locului pentru adunarea generală viitoare.

6. Alegerea oficianților și reconstruirea comitetului.

7. Încheierea adunării generale.

Observări: a) Deoarece adunarea generală coincide cu serbarea jubilară de 50 de ani ai preoției parintelui George Trăilă, paroh și protopop gr.-cat. în Timișoara, la care serbare a bună seamă vor lua parte autoritățile bisericești și civile mai înainte, membrii reuniunii noastre sunt rugați a prezenta în număr complet și în vestimente sărbătorești.

b) Acei membri ordinari, cari nescuzați vor fi absente de la adunarea generală, nu numai că nu vor putea forma drept la spesele de călătorie la adunarea generală prevăzute în instrumentul doctonațional ori preliminarul școlar, din contră drept de pedeapsă la fondul reuniunii vor avea să plătească o sumă egală cu acele spese statorite.

c) Membrii cari voiesc să reflecteze la cuartir, ori la prânz comun, sunt invitați ca până la 18 Septembrie st. n. să se însinue la M. Oa. oficiu parohial gr.-cat. din Timișoara. Prânzul comun pentru o persoană 3 cor., iar cuatir pe o noapte 1 cor.

Lugoj, la 8 Septembrie 1908.

Ioan Boros

prez. reuniunii.

Ioan Ienea

notarul reuniunii.

Bancă de asigurare românească.

Revista Economică» apreciind motivele cari au determinat pe membrii români din direcțiunea băncii de asigurare »Transilvania» să se retragă dela destinele acestei însoțiri, care deși susținută din șerpărele românilor a ajuns pradă hrăpăreților sași pledează pentru înființarea unei bănci de asigurare românești:

»Este un act de deosebită gravitate pentru »Transilvania» această retragere corporativă a membrilor români dela conducerea respectivei direcțiuni a acestei societăți și poate da foarte ușor ansă la bănueli, că vor fi și alte motive, pe de altă parte mai delicate, cari i-au determinat pe membrii direcțiunii să ia această hotărâre. Este deosebită gravitate pentru »Transilvania» această retragere corporativă a membrilor români dela conducerea respectivei direcțiuni a acestei societăți și poate da foarte ușor ansă la bănueli, că vor fi și alte motive, pe de altă parte mai delicate, cari i-au determinat pe membrii direcțiunii să ia această hotărâre. Este deosebită gravitate pentru »Transilvania» această retragere corporativă a membrilor români dela conducerea respectivei direcțiuni a acestei societăți și poate da foarte ușor ansă la bănueli, că vor fi și alte motive, pe de altă parte mai delicate, cari i-au determinat pe membrii direcțiunii să ia această hotărâre.

Că între astfel de împrejurări membrii români, reprezentanții a cel puțin 75% ale asiguraților cu drept de vot în adunarea generală, n'au mai fost dispuși a conlucra, prin prezența lor în direcțiune, la crearea unor stări de lucruri nu numai nedrepte, ci și deadreptul păgubitoare pentru interesele binepricepute ale »Transilvaniei», — este foarte explicabil și va afla desigur aprobarea tuturor cercurilor românești. S'au pus cel puțin capăt unei coexistenței, din care și așa numai »cei alții» aveau foloase, atât morale, cât și materiale, iar noi aproape nimic decât sarcini.

Pășirea rezolută și solidară a membrilor români demisionari va deschide probabil și ochii acelor, cari seduși poate de sonorul nume de »Transilvania» și de reclama ce-i fac în permanență unele ziare de ale noastre, s'au oblicinuit a considera aceasta societate săsită de o întreprindere românească; căci în faptă românească este »Transilvania» numai într'atâta, că contingentul cel mai mare al asiguraților îl dau românii, cei vecinici mașter tractați atât la conducere și executivă, cât și ca clienți.

Pe lângă acestea incidentul dela »Transilvania» sperăm că va avea darul de a determina în fine cercurile noastre conducătoare să se ocupe serios cu ideea înființării unei societăți românești de asigurare, ideie ivită deja odată în conferința II din 1901 a directorilor noștri de bancă, dar abandonată atunci pentru timpuri mai oportune.

Acestea credem a fi sosit.

Avem în organizația noastră financiară, întrupată în »Solidaritatea», atâtea condițiuni favorabile pentru existența și propășirea unei societăți de asigurare, a noastre proprii, încât ar fi păcat să nu facem un pas înainte și să rămânem pe acest teren și mai departe tributari străinilor, cari până acum destul ne-au exploatat».

Catolicii și socialiștii.

Bătăi sângeroase în capitală.

Ieri a avut în Budapesta loc al VIII-lea congres catolic.

În mijlocul unei asistențe numeroase de catolici și în fața unui mare număr de prelați episcopi și arhiepiscopi catolici, a ministrului a latere contele Ferdinand Zichy, contele Zichy a deschis congresul dând cuvântul contelui Majláth József. Oratorul a polemizat cu atacurile de deunăzi ale protestanților și mai ales ale lui Zsilinszky Mihály, respingându-le cu energie. S'a trimis o telegramă de omaj M. Sale împăratului și papei dela Roma. A mai vorbit mitropolitul Várossy și deputatul Rakovszky István care însă a coborât nivelul discuțiilor cu trivialitățile sale cunoscute.

— Atacul protestanților m'a scos din sărite, a zis, eu nu aș fi strigat după procuror ci mai curînd aș fi strigat

— Unde-i de grabă salvarea?

După congres participanții au plecat într'un cortej impozant la catedrala St. Ștefan. În drum cortejul a fost atacat cu multă violență de celele de socialiști cari au încercat să spargă și să risipească rândurile catolicilor. Proferând injurii ordinare la adresa preoției și a lucrurilor sfinte ei atacară pe catolici în mai multe rânduri. La început poliția izbuti să împrăștie pe manifestanți dar ca risipiți se adunau necontent și în multe locuri să întâmplară ciocniri sângeroase între muncitori și gardiști.

— Nu mergeți la biserică! nu ascultați de popi! strigau muncitorii orbiți de propaganda antireligioasă a socialismului. Ei insultară și scuipară pe trecători și aruncară cu pietre în ei.

S'au întâmplat vre-o 15 răniri și vre-o 40—50 de muncitori au fost arestați. Poliția îi va da pe mâna procurorului, care îi va chema în judecată pentru *ultraj adus religiei*.

După prânz socialiștii au ținut adunare de popor pe Aréna-ut. Adunarea a fost foarte sgomotoasă. S'a hotărât să se adreseze lui Tolstoi o telegramă de bune urări.

După adunare s'a dat lozinca:

— Mergem să dăm piept cu popii!

Poliția le eși înainte și după prima ciocnire îi risipi. Ahea împrăștiați valul de oameni cuprinse locul inundându-l. Dela Congresul eucharistic veneau în trăsuri mai mulți prelați catolici. *Mulțimea îi primi cu fluierături și huiduieli.*

Trăsurile fură lovite de o plaie de piatră. Una lovi pe protopopul Franz Demele din Caransebeș la temple și rana începu să sângereze.

Poliția arestă pe doi muncitori jidani Bruck József și Maier Izsák. Iată deci cine face pe anticlericali; Iticii și Șloimii îmbrăcați în pielea socialismului.

Salvarea sosi și îngriji rana lui Demele.

Au mai fost multe ciocniri între socialiști și gardă pe străzile Balyóvszky, Bajza la rondoul de pe bulevardul Andrássy și în fața catedralei Basilica. În multe locuri po-

liția călare a împrăștiat mulțimea atacându-o și lovind-o cu latul săbiei. *Numărul răniților e foarte mare și s'a vărsat mult sânge, dupăcum chiar gardiștii mărturisesc, dar nimeni nu a reclamat poliției, dovadă că toți își cunoșteau vinovăția.*

NOUTĂȚI.

ARAD, 15 Septembrie n. 1908.

— În folletonul ziarului nostru am început să publicăm traducerea duror capete de operă ale literaturii moderne.

Ieri am publicat și vom continua să publicăm traducerea celebrei cărți „Inima“ („Il Cuore“) de Edmondo di Amicis, scriitorul italian decedat anul acesta, una din cărțile cele mai răspândite plină de cea mai delicată și fină observație a sufletului de copil și de sigur una din lecturile cele mai moralizatoare.

Traducerea este îngrijită de amicul și colaboratorul nostru din Roma dl Pompiliu Robescu cunosător deplin al limbii italiene și românești deopotrivă.

Astăzi începem a publica traducerea „Scrisorilor din moara mea“ („Lettres de mon moulin“) ale marelui romancier francez Alfonse Daudet, unul din cei mai mari maestri ai prozei franceze. Cititorii noștri vor savară, credem, cu plăcere deosebită geniul acestui mare psiholog și spirit fin, tradus în limba aleasă a d-lui *Gheorghe D. Mugur*, mult apreciatul colaborator ale cărui „Convorbiri de Luni“ sunt gustate cu o plăcere deosebită de cititorii noștri.

Amândouă aceste opere literare, prin compoziția lor, prezintă avantajul de-a putea fi publicate alternativ în folleton fără ca impresia lor de continuitate și armonie să sufere într-o măsură.

— **Fiascul prefectului din Timișoara.** La congregația comitatului Timișului ținută ieri, românii s'au prezentat în număr foarte mic, în vreme ce nemții și sârbii au fost în număr mai mare. Desbaterile au fost foarte furtunoase. Dintre șovinisti a fost mai sgomotos cunoscutul cucos furios *Fulep*. În definitiv însă naționaliștii *au răușit să zădărnicească votarea celor două sporuri de impozite de câte 1/2% pentru scopuri agricole și culturale ungurești, lipsind majoritatea de două treimi cerută de lege.*

Recunoștință lui Björnson. Librarul Bacic din Esseg i-a trimis lui Björnson fotografiile poeziilor croați Teradovic și Senoa în semn de recunoștință pentru interesul cu care urmărește seninul apostol al libertății lor în timpul din urmă evenimentele din Croația. Librarul a primit azi o scrisoare de mulțumită dela Björnson, în care poetul norvegian tâlmăcește multe simpatii față de poporul croat.

— **Goana împotriva slavilor de Sud.** Ieri s'au săvârșit iarăși mai multe dețineri a celor bănuți de complicitate în propaganda pansarbească. În comuna Jasenac a fost deținut țărănul Milos Brodvici, în Totușca comersantul Dumitru Milievici, brutarul Gaio Zivcovici și băcanul Petru Juiacchia, iar în comuna Major pădurarul *Georghe Jarici.*

— **Itic strigă Ghivalt.** În târgușorul Berești din jud. Covurlui s'a întâmplat un furt în următoarele împrejurări:

Misitul de cereale Saie Lohane însărcinat fiind de către proprietarul Stavar Anghelide să cumpere cereale, a primit dela acesta în două zile consecutive, din orașul Galați suma de 5500 lei pentru cumpărări de cereale.

Noaptea trecută 24 August pe la orele 3 misitul Kahane începu să strige: hoții! hoții! Vecinii la auzul țipetelor au sărit să vadă ce este și alergând la casa lui Kahane l'au văzut plângându-se că un hoț ce dispăruse pe fereastra

casei i-a furat suma de 3000 lei ce mai avea din sumele primite.

Incepându-se cercetările de către administratorul de plasă, d. Angelescu și șeful secției de jandarmi C. Fasolă, s'a dovedit că nici o urmă de o violență la fereastră nu există așa în cât furtul e mai sigur simulat decât efectuat de un altul.

Numitul Kabanc va fi înaintat parchetului. Cercetările continuă.

— **Congresul ziaristilor slavi.** Din Laibach se anunță că Marți dimineața a avut loc în sala casei orașului o adunare de gață, organizată de societățile școlare, și în care s'a preamărit însemnătatea poetului Trobar Primos. După amiază a avut loc în Narodni Dom o serbare cu ocazia punerii pietrei fundamentale a statuei poetului Trobar, iar după aceea s'au continuat debaterile congresului ziaristilor. Congresul a votat o rezoluțiune, prin care își exprimă credința că presa rusă și poloneză va conlucra împreună pentru înțelegerea celor două popoare.

La sfârșitul congresului, redactorul Stakovits a înaintat un proiect pentru organizarea unui mare organ slav, care proiect s'a predat comisiei competente pentru a fi studiat cu deamănuntul.

— **Poporația Bucureștilor.** Din lucrările serviciului statistic al primăriei Capitalei, serviciu condus de dl Z. Arbore, rezultă că populația Bucureștilor la 1 Aprilie a. c. era de 301.700 locuitori. Cifra aceasta a fost socotită după creșterea vegetală, adică după excedentul nașterilor asupra deceselor. Poporația flotantă nu se cuprinde în cifra aceasta. Să știe că într'adevăr dela 1899 nu a mai fost un recensământ. Este probabil că va fi încă anul viitor.

Este interesant de-a aminti cu prilejul acesta cifra populației Bucureștilor în acești din urmă 30 de ani. În anul 1878 Bucureștii numărau 177.000 de locuitori, 183.000 în 1880, 282.000 în 1899, 284.000 în 1900, 291.000 în 1905 și 294.000 în 1907. Creșterea dela anul trecut încoace e deci de 7000.

În timpul anilor din urmă, creșterea vegetală a populației din București a fost în mijlocie de 7 la 1000, o proporție foarte slabă față de orașele mari din Europa cari au câte 20—25 de suflete creștere la 1000.

— **O nouă societate filantropică în București.** În capitală s'au pus bazele unei societăți de economie, împrumut și ajutor reciproc, numită »Libertatea«, al cărei frumos și nobil scop este de a înzestra fețele sărace și a da ajutoare pentru înmormântări.

— **Parcul uriaș din America.** Dupăcum se anunță din Londra, în California bătute de mai multe zile un incendiu uriaș, care amenință și parcul național, ținut cu cea mai mare îngrijire și pe care îl formează o pădure seculară cu copaci uriași și bătrâni de mii de ani.

La început, pompierii și soldații s'au încercat să împiedice focul ca să nu se întindă în acea pădure, dar toate silințele lor au fost zădărnice. Cel mai mare dintre acești copaci e înalt de 109 metri și gros de asupra rădăcinei de 26 metri.

Parcul acesta național e vestit în toată lumea și socotit ca cea mai mare minune a naturii.

Trunchiurile brazilor acestora uriași erau așa de puternice încât prin scobitura unuia din ei putea trece un automobil, iar în scorbura unuia care se ținea bine încă, deși împlinise sute de ani, fusese instalat un restaurant.

— **Părul cărunt își redobândește culoarea primitivă** prin apa »Arabela«, care nu-i o vâpsea, nu murdărește și se aplică foarte simplu.

O sticlă 5 cor. De vânzare exclusiv numai la *Wachsmann Jenő és Isa drogherie Szabadka.*

Concert, petreceri.

Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrud-Sat și jur, invită la concertul ce-l aranjază în 20 Sept. st. n. în sala cea mare din hotelul »Detunata«, sub conducerea d'ui N. Ganea absolvent de conservator. După producțiune dans. Programe sara la cassă.

Felurimi.

Polurile se deplasează Se știe că pământul în spațiu este animat de mai multe mișcări. El se învârteste în jurul axei polilor săi dela apus la răsărit, în 24 de ore. Are o mișcare de translație în jurul soarelui și parcurge orbita sa care are forma unei elipse, în 365 de zile. Afară de asta e mănânat în spațiu, asemenea tuturor sistemelor solare, în spre un punct al constelației lui Hercule, care n'a putut fi încă fixat, dar pe care astronomii l-au numit Apex.

Pământul mai suferă influențele atrăgătoare ale lunii și ale plantelor care se apropie mai mult sau mai puțin de dânsul la diferite epoci. Aceste influențe imprimă încă 2 mișcări pământului.

Acum câțiva ani însă, s'a descoperit o a treisprezecea mișcare ferestră. E o variație veșnică a polilor, cari au fost crezuți fixi. Th. Albrecht, un astronom american e cel dintâiu care a făcut o hartă a deplasărilor polului Nord și asta în urma unor serii de observațiuni la observatoarele din Mizusara, Carloforte, Cincinnati, Gaiherburg, Ukiah etc., toate situate pe aceeași latitudine de 39 grade și 8 minute.

Oscilațiunea polilor care eră foarte slabă în 1900, a mers crescând până la 1904, pentru a decrește ap i dela 1905—1907 și acuma crește din nou.

Cauza acestei oscilațiuni veșnice a polilor se datorește, după părerea astronomilor și fizicianilor, acțiunii atât a măselor atmosferice cari sunt într'o continuă mișcare cât și a marilor curenți marini cari se îndreaptă dela ecuator spre regiunile boreale și australe.

Economie.

Dela băncile populare din România. Mai multe bănci populare din județul Constanța, au luat hotărârea de a înființa o federație după felul celor existente la Botoșani și Topoloveni.

În comuna Verești din județul Botoșani, s'au pus bazele unui magazin de consum sătesc.

În ziua de 24 August în comuna Corni din județul Tecuci s'a ținut întâia adunare generală a băncii federale Găiceana pentru descărcarea gestiunii pe primul an al activității sale. La această adunare a luat parte și dl F. Enescu, subdirectorul casei centrale a băncilor populare și cooperativelor sătești.

Consiliul de administrație al federației Podgoria, cu sediul în comuna Topoloveni, a hotărât să țină în luna Noemvrie, în localul federației, un curs pentru conducătorii de tovarășii.

Mătăsăritul Ungariei în 1907. În cursul anului trecut s'au îndeletnicit în 2914 comune și puste 73.716 familii cu mătăsăritul. Au produs 1.407,155 kgr. gogoșe în preț de 2.871,032 cor. Ceice lucrau în fabrici de mătăsărit, au câștigat 1,600.000 cor., prin urmare împreună 4,474.032 coroane.

Insoțire de credit s'tem Raiffeisen s'a înființat în comuna Comana-sup., din com. Făgăraș. Numărul membrilor înscriși este 40 și insoțirea în curând își va începe activitatea.

»Mugurul«, insoțire economică-cioială în Elisabetopole, a căreia adunare generală de constituire s'a ținut la 11 A. a. c. s'a înregistrat la tribunalul din Elisabetopole, ca for comercial prin decizul 7499/274 dela 4 Iuliu a. c.

Prima direcțiune a acestei insoțiri, bună speranță, sunt d-nii: Dr. Nic. Ra medic, Șeica-mare; Dr. Dion. Roman, Medias; George Simu, protopop și Dr. Morariu, adv. în Elisabetopole; George ban Șmig, și Ioan Todorean în Mușna.

Dorim prosperare noiei întreprinderi.

Expoziție de struguri și de vin în Teșoara. Reuniunea economică a comitatului miș, cu ocaziunea expoziției de hoare, ce s'aranjă din 4—6 Octomvrie a. c. va aranjă expoziție de struguri, de poame și de vin. Expoziție pot participa producători de struguri, poame și de vin din orice ținut.

Budapesta, 15 Septemvrie 1908

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Grâu pe Oct. 1908 (100 klg.)	22-74	22-76
Săcară pe Oct.	18 86	18 88
Cucuruz pe Malu	14 78	14 80
Ovăs pe Oct.	16 06	16 08

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu nou

De Tisa — — — —	22 K.	70—23 K.	80
Din comitatul Albei —	22	40—23	55
De Pesta — — — —	22	50—23	60
Bănățenesc — — — —	22	60—23	75
De Bacica — — — —	22	50—23	65
Săcară — — — —	18	90—19	05
Orzul de nutreț, cvalit. I.	15	75—15	90
» de cvalitatea II.	15	40—15	65
Ovăs de » L.	16	60—16	50
» » » II.	16	20—16	50
Cucuruz vechiu — —	16	81—16	95
» nou — — — —			

BIBLIOGRAFIE.

A apărut: Istorie biblice, carte de religie pentru elevii școalelor parohiale de Pr. D. Voron Manual aprobat de Ven. Consistor din Arad nr. 1799/1908 și de P. Ven. Consistor arhidiecezan din Sibiu sub nr. 840/1908 Bis.

Di Voniga, autorul mai multor scrieri (Etică sau morala creștină, Omiletica Pareneze etc.) are o recomandare bună pentru cartea de recensiuile celor două consistoare din Sibiu din Arad. Manualul acesta de istorioare biscești e împodobit cu multe ilustrațiuni și se potriveste pentru educația religioasă a copiilor noștri.

A apărut »Fizică« pentru școalele secundare inferioare de Tit Liviu Blaga, profesor. Cu ilustrațiuni în text. Prețul: cor. 2 40.

Redactor responsabil Constantin Savu.

Editor proprietar George Nichin.

„Wällischhof“

sanatoriu

aranjat după sistemul dr. Lahman, cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizicologice și dietitice, jumătate oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă.

Posta și telegraf: Maria Enzensdorf (bei Wien)

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului

Dr. Marius Sturma

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARA

1907. 25 August.		ACTIV	1908. 16 August. 23 August.	
120987426	{ 85539926 Reserva metalică Aur . . . 88261686 } { 35447500 " Trate Aur . . . 37300000 } Argint și diverse monete . . . . . Portofoliu Român și Străin . . . . . *) Impr. contra ef. publice . . . . . 9876300 " " " " In cont curent 17861147 Fonduri publice . . . . . Efectele fondului de rezervă . . . . . " " " amortisarea imob. și material Imobili . . . . . Mobilier și Mașini de Imprimerie . . . . . Cheltuieli de Administrațiune . . . . . Depozite libere . . . . . " " & provizoria . . . . . Compturi curinți . . . . . Compturi de valori		124973702	125561686
601140		691206	585012	
101467594		71206328	78457987	
13305050		27807645	27937447	
23121587		11999924	11999924	
11999924		15480553	15480553	
15806084		3216621	3216621	
3253121		5954037	5954135	
5901242		700099	700099	
638519		309367	316243	
311299	110399409	110598209		
109177949				
7948173	18369159	14603622		
27272334	26027527	27396888		
441791442	417135577	422608426		
12000000	PASIV			
23051453	Capital	12000000	12000000	
3473646	Fond de rezervă	24928807	24928807	
291405840	Fondul amortisării imobilelor și material	3734034	3734034	
2077070	Bilete de Bancă în circulațiune	263417610	268614780	
605484	Profituri și perderi	2190642	2190642	
	Dobânzi și beneficii diverse	465075	541954	
	Compturi curinți			
	" " " & provizoria			
109177949	Depozite de retras	110399409	110598209	
441791442		417135577	422608426	
	Scomptul 5% . *) Dobânda 5 1/2%			

Loșie (3 jugăre cat. și 204 cu locuință (11 odăi parchetate cu de apă, odaie de baie, verandă luminoasă) grajduri, șopron, mașină, gherărie, dependente, gielăc, parc vechiu, o vie de vre-o 3/4 de grădină de legume și de poame, șase mai mici cari pot fi închiriate într'un complex) este de vânzare și cu preț avantajos, eventual aranjamentului și cu mobilă. Proprietatea este așezată în comună lângă stația de cale ferată și de motor. Zilnic 4 trenuri spre Timișoara (cam o oră). Să potrivește mai ales pentru tineri sau pensionari, de asemenea penșionari. Se caută misiți (agenți). Să se vor trimite sub marca „U. B. J.” firmei de anunțuri Blockner J. Budapesta, Sütő utca 6 sz.

Ministerul Finanțelor.
Direcțiunea Datoriei Publice și Pensiunilor
Datoria Publică.

23 August 1908.

Publicațiune.

Tragere la sorți a titlurilor de rentă amortizabilă din 1890 împrumutul de 5.000 lei se va efectua în ziua de 1 Oct. 1908, la orele 10 a. m. în sala specială a Ministerului de Finanțe, în dispozițiunilor stabilite prin regulamentul publicat în «Monitorul Oficial» Nr. 7 Februarie 1906.

Tragerea se vor amortiza titluri nominale de Lei 4.507.000 în următoarele:

Titluri de câte	5.000 Lei	1,125.000
» » »	2.500 »	1,352.500
» » »	1.000 »	1,353.000
» » »	500 »	676.500

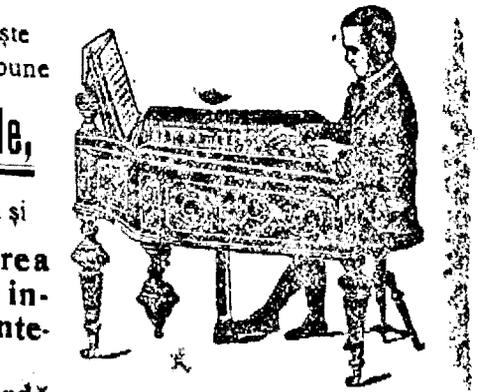
Titluri pentru o valoare totală de Lei 4.507.000
Publicul este rugat a asista la tragere.
Director: M. Șteanu.

Se caută . . . . .

candidat de avocat

cu praxă bună, momentană. Condițiuni favorabile.
Dr. Alexandru Morariu, adv. Elisabetopol (Erzsébetváros).

Sándor, B.-Csaba
Fabricant de cimbale.

garantie și prețuri moderate.

Alexandru Văleanu

magazin de mănuși, de bandaje și de pantofărie orthopedică.
Sighetul-Maramurășului.

Piața principală (Fötér).
Beșici de gumă americane, beșici de pește — franțuzești.
Prezervative femeiești, Ciorapi de gumă, suspenzoare, bandaje, mănuși, bandaje „Diana”, — irigatoare.
Execut după comandă medicală și ghetă orthopedice pentru picioare ori-cât de bolnave și dure-
— roase.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o oboșeală, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos.
Ziarul nostru roagă pe onorat public că la cererea prețurilor curente sau la ori ce cerere sau cumpărare să se provace că adresa firmei este cetit-o la Tribuna.

Crema Salvator cel mai bun cosmetic pentru mâni și față, contra pistruilor și a necurătențiilor de pe față. 1 borcan 1 cor.

Pudra Salvator, apără fața de părleală și face pelea albă ca laptele. Albă, roză și crem, 1 cutie 1 coroană.

Săpun Salvator, în timpul cel mai scurt face pelea fină și fragedă. 1 bucată o coroană.

Praf de pele Salvator Nr. III. un medicament sigur contra a-sudării mânilor și a picioarelor, absolut nestricăcios. 1 cutie 1 coroană.

Soirt de vin (Franzbrandwein) Salvator. Un medicament de casă cunoscut care nu trebuie să lipsească din nici o casă. Se recomandă la orice răceală, durere de cap, migrenă, junghiari, reumă și ischios. Prețul unei sticle 1 coroană.

Schwedische Tropfen. (Picături de Șvedia) o doctorie probată contra boalelor de stomac. O sticlă originală 1 coroană.

Balsam pentru bătăături depărtează repede și fără durere orice bătăătură, pelea întărită sau negei. Prețul unei sticle cu pensulă 70 fileri.

Toate aceste preparate sunt numai atunci veritabile, dacă sunt provăzute cu marca de scut «Salvator».

Comandele din provincă se execută prompt și cu băgare de seamă.

S. Mittelbach,
farmacia și drogheria la Salvator.
Zagrab
(Croatia).

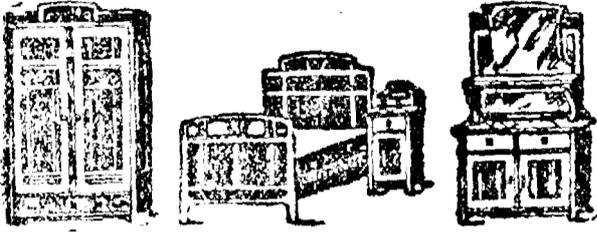
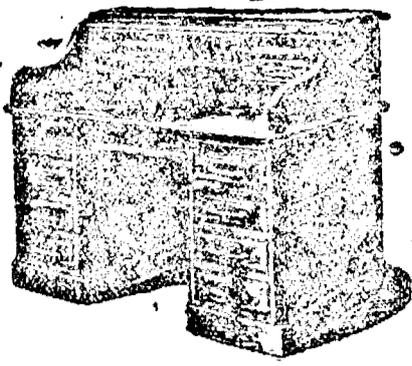
Gergely István,

măsar de edificiu și mobile de artă.
Fabrică cu deseneuri patentate.

Kolozsvár, str. Monostor nr 70

Se recomandă publicului din loc și provincie: primește montarea edificelor a odăilor și bucătărilor, precum și cafenele, birouri, și prăvălii mai departe lucrează portale după desenul dat sau după desenul propriu dela cele mai simple până la cele mai complicate cu preț favorabil și executate cu punctualitate.

Lucrul bun și frumos nu e scump.

Mașă de desen patentată atât pentru școli cât și pentru scopuri particulare, potrivită pentru orice formațiune corporală. — Primește aranjarea bisericilor a școalelor și a locuințelor, a cafenelelor birourilor etc. după modele date sau după desene proprii dela cea mai simplă executare, până la cea mai complicată

Primul atelier de aurituri de biserică și picură de icoane bisericesti din Ardeal

Se recomandă în atenția parohiilor, primește tot felul de aurituri bisericesti, cu aur veritabil și picturi de icoane sfinte cu prețuri favorabile și garanție.

Primește tot felul de reparaturi, aurituri noi și improspătarea picturilor, lucru exact și repede.

Solicitând încrederea on. public răman cu stimă:

Sipos Ödön

auritor de biserici și pictor de icoane sf.

Brassó

Hosszu utca 39 sz.

Grosz Nagy Ferencz,

farmacist. : : Debreczen : : farmacia : :
'Arany egyszaru'

Hajdusági Bajuszpedrő.

Védjegy.

MUSTAȚA E FRUMOASĂ dacă întrebuințezi

POMADA HAJDUSAG

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregătită din materii neunsuroasă. Efectul se vede foarte iute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fil. Prin poștă se trimite numai 3 borcane cu 2-15 Cor. Cu rambursă gratuit.

MEDICAMENT PENTRU VOPSIREA PĂRULUI

în culori blond, brunet sau negru. Efect la moment. O singură vopsire e de ajuns, ca părul sau mustața o lăună să albă culoarea ce o dorește. Nu înăsprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor.

SIBIU
E. PUREGE
fabrică de casse de bani
Nagyszeben

Recomandă de asemenea practicele (mașini)

● cupatoare de fert ●

în toate versiunile dela execuția cea mai simplă până la cea mai elegantă.

Atrage atenția on. public din localitate și din împrejurime asupra atelierului său de

lăcătușerie, și construcție

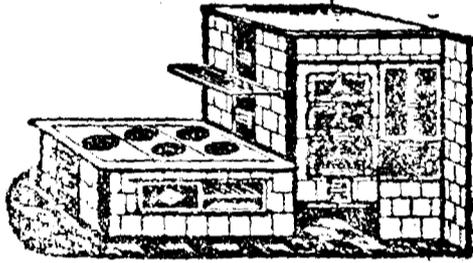
care-i cel mai mare din tot Sibiiul

și pe care l-am instalat conform cerințelor moderne și l-am înzestrat cu puteri excelente de muncă! Primește ori-ce fel de construcții atingătoare de această branșă, precum:

lucrări de la clădiri, portaluri, schele și grădini de fer la coridoare și balcoane, geamlăc

fer, îngrădiri de fer, la mormânturi, cîsmele

lucrări de fer și lucrări de bas-relief

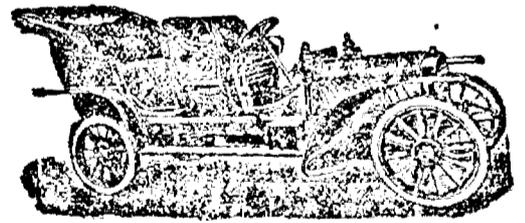
Trimit gratis și fraziuni (proiecte de) pentru casse de bu de fert (șparche

Sibiu (Nagys Rosenanger gasse

Ferdinand Salle

stabiliment de mașini, motoare și automotoare
SIBIU—NAGYSZEBEN Franziskanergasse

Se execută orice reparații de motoare cu benzină cu ulei. Garantiez întrebuințarea minimală de material stație maximală. — Construiesc motoare nouă de benzină dela 2 la 6 HP. puterea cea mai ieftină pentru industria agricolă, stabile sau transportabile. — Toate reparații

gătoare de ramuri nelor să execută special și ieftin.

Cele mai bune reparații

Prețurile ieftine

Serviciu solid

Fac reparații de automobile și de biciclete

Opawski József

prima fabrică de trăsuri de copii în Ungaria de sud.

TIMȘOARA. — József Opawski Misits utca 2 sz. Hunyadi utca

Ține în deposit

trăsuri de copii

fabricațiune proprie, dela cele mai simple până la cele mai elegante dobite cu prețuri favorabile.

Tot așa primește tot felul de reparaturi în branșă această

